

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל

שירת דבורה

לפרשות בשלח (על פי שיעור של פרופ' יהודה איזנברג)

1. שופטים ד' א-ג:

"ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני ה', ואהוד מת. ומכרם ה' ביד יבין מלך כנען אשר מלך בחצור, ושר צבאו סיסרא, והוא יושב בחרשת הגוים. ויצעקו בני ישראל אל ה', כי תשע מאות רכב ברזל לו, והוא לחץ את בני ישראל בחזקה עשרים שנה."
2. שופטים ה' ו-ז:

"בימי שמגר בן ענת, בימי יעל, חדלו ארחות, והלכתי נתיבות ולכו ארחות עקלקלות. חדלו פרזון בישראל, חדלו, עד שקמתי דבורה, שקמתי אם בישראל."
3. שופטים ד' ד-ה:

"ודבורה אשה נביאה, אשת לפידות, היא שפטה את ישראל בעת ההיא. והיא יושבת תחת תמר דבורה, בין הרמה ובין בית אל בהר אפרים. ויעלו אליה בני ישראל למשפט."
4. שופטים ד' ו-ז:

"ותשלח ותקרא לברק בן אבינעם מקדש נפתלי, ותאמר אליו: הלא צוה ה' א-להי ישראל, לך ומשכת בהר תבור, ולקחת עמך עשרת אלפים איש מבני נפתלי ומבני זבלון, ומשכתי אליך אל נחל קישון את סיסרא, שר צבא יבין, ואת רכבו ואת המונו, ונתתיהו בידך."
5. שופטים ה' יד-טו:

"מני אפרים שרשם בעמלק, אחריו בנימין בעממך, מני מכיר ירדו מחקקים, ומזבולן משכים בשבט ספר. ושרי ביששכר עם דברה, ויששכר כן ברק, בעמק שלח ברגליו."
6. שופטים ה' טז-יז:

"בפלגות ראובן גדלים חקקי לב. למה ישבת בין המשפתים לשמע שרקות עדרים? לפלגות ראובן גדולים חקרי לב. גלעד בעבר הירדן שכן. ודן למה יגור אניות?"
7. שופטים ה' יח:

"זבלון עם חרף נפשו למות, ונפתלי על מרומי שדה."
8. שופטים ד' ח-ט:

"ויואמר אליה ברק: אם תלכי עמי, והלכתי. ואם לא תלכי עמי, לא אלך. ותאמר: הלך אלך עמך, אפס, כי לא תהיה תפארתך על הדרך אשר אתה הולך, כי ביד אשה ימכר ה' את סיסרא."
9. שופטים ד' יד-טז:

"ותאמר דברה אל ברק: קום, כי זה היום אשר נתן ה' את סיסרא בידך. הלא ה' יצא לפניך. וירד ברק מהר תבור, ועשרת אלפים איש אחריו. ויהם ה' את סיסרא ואת כל הרכב ואת כל המחנה לפי חרב לפני ברק. וירד סיסרא מעל המרכבה, וינס ברגליו. וברק רדף אחרי הרכב ואחרי המחנה עד חרשת הגוים. ויפל כל מחנה סיסרא לפי חרב, לא נשאר עד אחד."
10. קדמוניות היהודים ספר חמישי, ה:

וכשהגיעו לידי קרב, התחוללה סערה גדולה, עם גשמי עוז וברד, ורוח השיבה להם, לכנענים, את הגשם בפניהם, והאפילה על עיניהם, עד שקשתותיהם ומקלעותיהם לא היו להם לתועלת. וכן לא יכלו החיילים להשתמש בחרבות מחמת הקור. ואילו לישראל הזיקה הסערה פחות, שכן הייתה מאחריהם.
11. פרופסור ד. אשבל במאמרו "האקלים של העמק המערבי" מתוך הספר "מארץ קישון":

"ידועים לנו כמה מקרים של גשמים בעלי עצמה מונסוניית... הגשמים הללו ירדו בראשית העונה או בסופה (נובמבר או מאי)
12. שופטים ה' כ-כב:

"מן שמים נלחמו, הכוכבים ממסלותם נלחמו עם סיסרא. נחל קישון גרפם, נחל קדומים, נחל קישון..."

אז הלמו עקבי סוס מדהרות דהרות אביריו.״
 13. שופטים ד' יז-כא :
 ״וסיסרא נס ברגליו אל אהל יעל אשת חבר הקיני,
 כי שלום בין יבין מלך חצור ובין בית חבר הקיני.
 ותצא יעל לקראת סיסרא, ותאמר אליו:
 סורה, אדני, סורה אלי, אל תירא.
 ויסר אליה האהלה, ותכסהו בשמיכה.
 ויאמר אליה: השקיני נא מעט מים, כי צמתי.
 ותפתח את נאוד החלב, ותשקהו ותכסהו.
 ויאמר אליה: עמד פתח האהל,
 והיה אם איש יבא ושאלך ואמר: היש פה איש?
 ואמרת: אין.
 ותקח יעל אשת חבר את יתד האהל ותשם את המקבת
 בידה,
 ותבוא אליו בלאט ותתקע את היתד ברקתו, ותצנח
 בארץ,
 והוא נרדם ויעף וימת.״
 14. שופטים ה' כד-כו :
 ״תברך מנשים יעל אשת חבר הקיני, מנשים באהל
 תברך.
 מים שאל, חלב נתנה. בספל אדירים הקריבה חמאה.
 ידה ליתד תשלחנה, וימינה להלמות עמלים.
 והלמה סיסרא, מחקה ראשו, ומחצה וחלפה רקתו.
 בין רגליה כרע, נפל, שכב, באשר כרע שם נפל שדוד.״
 15. שופטים ד' כג-כד :
 ״ויכנע א-להים ביום ההוא את יבין מלך כנען לפני בני
 ישראל,
 ותלך יד בני ישראל הלוך וקשה על יבין מלך כנען,
 עד אשר הכריתו את יבין מלך כנען.״